

Kaiken takana on salaliitto?

Tieto ja vastatieto verkossa

Tuukka Ylä-Anttila

Tuukka Ylä-Anttila

- Populismi ja...
 - kriisi, sukupuoli, tunteet, tieto
- Polarisaatio

Politiikka ja tieto

- ”Totuudenjälkeinen aika”
- ”Valeuutiset”
- Politiikka ei perustu (vain) tiedolle, vaan (myös) arvoille

Populismi ja tieto

- Populismi: kansa vs eliitti
 - Arkikokemus vs. asiantuntijuus
- ”Kansa on saanut tarpeekseen asiantuntijoista!”
(Michael Gove 3.6.2016)

Sosiaalisesti välittyvä tieto

- Emme elä tieteen varassa
- Luotamme asiantuntijoihin
- Luotamme läheisiimme
- Luotamme arvoihimme

– Ihmiset...

- toimivat intuitiivisesti
- siirtävät eteenpäin tietoa, joka herättää tunteita
- omaksuvat tietoa, joka sopii heidän aiemmin tietämäänsä
 - ...joka sopii tarinaan
 - ...johon läheiset uskovat

Salaliittoteoriat *selittävät*

- *Joku* ohjailee tapahtumia
- Kaikki ei ole vain kaaosta
- Tarina totuudesta ja vallasta:
 - Totuus on tuolla jossain
 - Jollakulla on valta
 - Lupaus paremmasta!

Kuka uskoo?

- He, jotka eivät luota politiikkaan
- Vähemmistöt ja vähäosaiset
(nuoret, naiset, työväenluokka)
 - Syytäkin skeptisyyteen?

Vastatieto

– Poliittisesti motivoitua
”vaihtoehtoista tietoa”, joka
selittää koettuja vääryyksiä
(Travis Gosa)

Populismi ja internet

- ”Kansan ääni”
- Samanmielisten ”kuplat”
- Huomiotalous

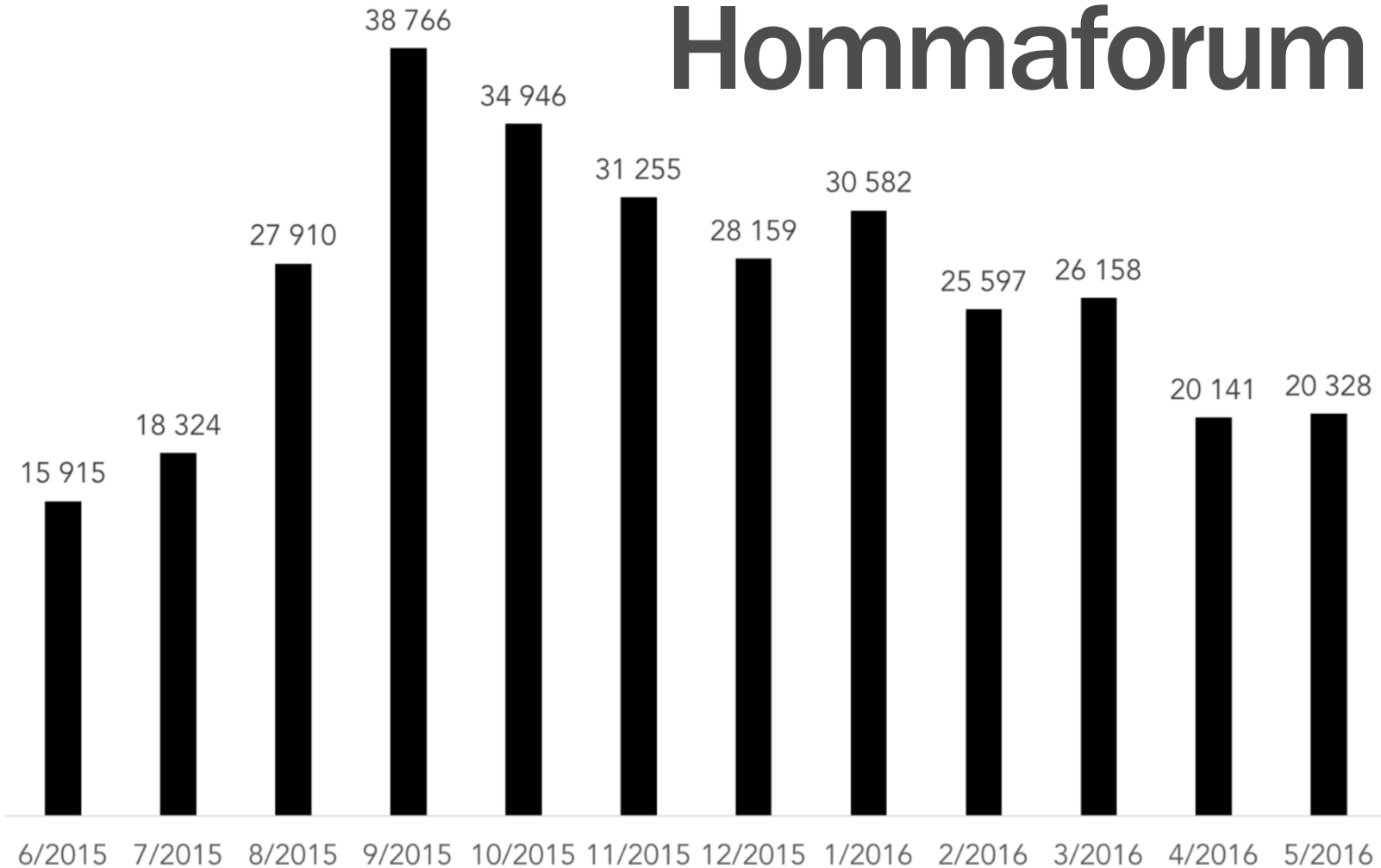
Otolliset olosuhteet

- Tiedon sosiaalisuus
- Internetin demokraattisuus
- Populismi vetoaa ”kansaan”
- Vastatieto verkossa

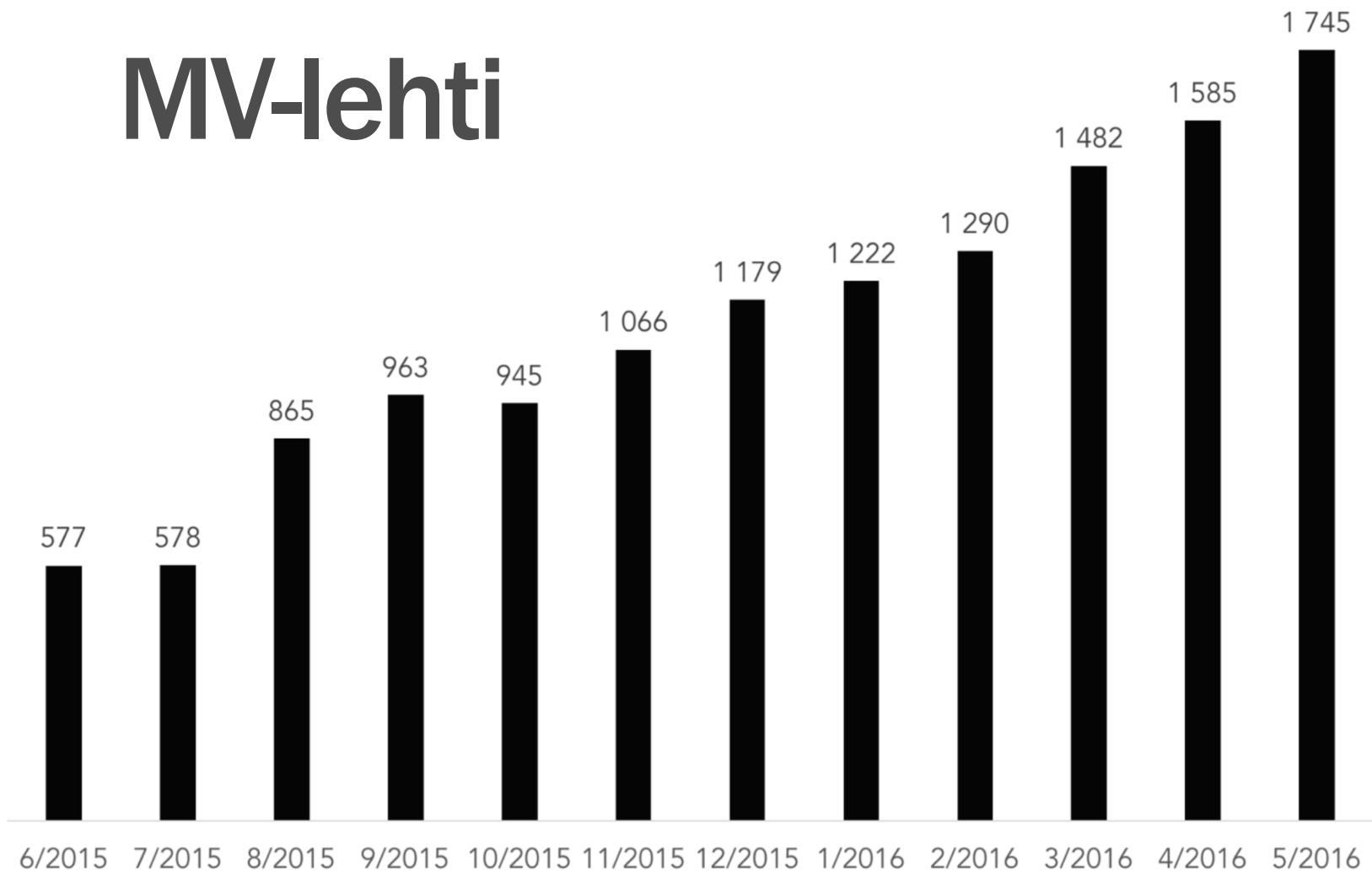
Esimerkkitutkimus

– Miten maahanmuuton
vastustajat haastavat
asiantuntijatieto?

Hommaforum

MV-lehti

argumentti
usko tieto
yrittää
fakta
rasisti
väite
esittää
media
väittää
puhua
väärä
valhe
vastaan

selittää
looginen
selitys
maailma
johtua
tapa
kyky
käsitys
uskoa
todellisuus
ongelma
ajatus
ajatella
ideologia
tosiasia
syy
kyse

tuollainen
todellisuus
elää

ihmetellä

oikeasti
ymmärtää
tuntua
tietää
ajatella
kuvitella

luulla
järki

teijus

”MV-lehteä ei haluta vaientaa siksi, että siinä valehdeltaisiin [vaan] siksi, että se kertoo totuuden, jota ei haluta kuulla.”
(MV 4.5.2016)

”Aseinamme toimivat
järkipohjainen faktatietoon ja
todisteisiin perustuva ajattelu
vastaan tunteisiin perustuvat
mielipiteet.” (MV 22.4.2016)

”Älykkyyden testaaminen olisi täysin neutraali ja objektiivinen kulmakivi maahan yrittävien ihmisten filteroimiselle. Heidän ajatuksiaan emme voi lukea, mutta heidän aivokapasiteettinsa voimme mitata. Eikä siihen mene kuin 10 min.”
(Hommaforum 9.1.2016)

”JH-a käyttää pelkkiä
kiistattomia faktoja ja vetää
niistä suorat johtopäätökset ...
Näin toimien tuloksena on aina
kumoamaton teksti.” (Homma
25.3.2016)

”Keskustelupalstatieteen hyviä
tunnusmerkkejä on yleinen skientismi:
Pakkomielle ’tieteelliseen todistamiseen’ ja
sen korostaminen, kuinka ’tiede’ on
’todistanut’ sitä ja tätä vaikka tämä on
tieteelle itselleen vieras asenne.
Väärinkäsitykset tieteen mahdollisuuksista
ja sen rajoista, monimutkaisten
arvokysymysten typistäminen ’tieteelliseksi’
kyllä/ei-koetilanteeksi ...”

”... Kieltäydytään uskomasta
kuinka hankalaa tai joskus jopa
turhaa tieteen tuloksia on
soveltaa yhteiskunnallisiin
kysymyksiin.” (Hommaforum
18.2.2016)

- Populismi: ”Kyllä kansa tietää”
- Tietoa omaksutaan sosiaalisesti
- Verkkokeskustelujen avoimuus
- Vastatieto verkossa

— — —

- Uskotaan, koska selittää vääryyksiä
- Poliitikka perustuu arvoille, ei tiedolle